

Hadis İlimi ve Hayat Üzerine ...

İlim denilince ‘hadis ilmi’nin kastedildiği ilk üç yüz yıl boyunca, Kitâbımız Kur’ân-ı Kerîm’in huzurlu bir toplumsal düzen içerisinde Allah Resûlü Efendimizin önce kendi zâtında, eş zamanlı olarak da etrafındaki insanlar/ashâb-ı kirâm üzerinden uygulanma süreci, İslâm tarihi boyunca olduğu gibi, bugün de biz ilim ehlinin dersler çıkarması gereken bir örneklik teşkil etmektedir.

Allah Resûlü’nden ilim ehline intikal eden en kutsal değerimiz ‘ilim mirasımız’ ilim ehli ve ilme ehil kimseler marifetiyle, yetkin kişilerin huzurunda veya ayağına gidilerek tedris edilirse ve yeterince tahlil edilip, doğru anlaşıldıktan sonra bu birikimin ışığında, ilk nesil örneğinde olduğu gibi, sorunlara çözümler üretilebilirse, ancak o zaman ilmî mirasın hakkının verildiğinden söz edilebilir. İlim/hadis ehlinin fonksiyonunu yitirdiği veya fonksiyonsuzlaştırıldığı günümüzde tıpkı ehli hadisin icra ve ifade ettiği üzere, tahammül ve edâ vazifesini yeniden ve yeni bir anlayışla canlandırılabilirse ilmiye sınıfının toplum karşısında sorumluluğunu yerine getirdiğinden söz edilebilir.

Esasen *Hadis Tetkikleri Dergisi (HTD)* hıfz-tahammül-edâ sürecinin doğru analiz edildiği makalelere de sayfalarını ayırmak, bu alandaki olumlu adımlara da katkı sağlamak düşüncesindedir. Bu bağlamda İslâmî ilimlerin tedrisi sürecinin her aşamasında *HTD* olarak, kaliteden taviz vermeden Vahyin ve Peygamber Efendimizin murâdını tespit, tahlil ve temsil odaklı tetkikleri, hadis ve hadisle irtibatlı diğer ilimleri de kuşatacak şekilde destekleme tavrımızı sürdürüceğiz.

Daha açık bir ifade ile söylemek gerekirse, ulemânın toplum nezdinde itibarsızlaşma krizinin yaşandığı günümüzde, bu krizi sonlandırmanın yolu, doğru bilgiyi edinme, bilginin önce kendimizi ‘kılma’ fonksiyonunun gereğini yapmaktan, ardından en yakınımızdan başlamak üzere etrafımızı sözü-davranışı tutarlı kişilere dönüştürmeden geçtiğini hatırdan çıkarmamaktan geçmektedir.

Şu açık bir şekilde bilinmelidir ki, hadis ilmi, akademik basamaklardan yükselmenin aracı olmaktan çıkmadıkça, zihinsel fantazilerimizin tatbik aracı

olmaktan kurtarılmadıkça, hadis ilimlerinin hayat içerisinde doldurması gereken boşluğu doldurduğundan söz edilemez. Dolayısıyla, bu sonuç hâsıl etmeyen kısır döngüden kurtulmanın yolu, önce hâzık hocalar eliyle, kadîm gelenek tecrübesinden istifade ederek Nebevî tasavvuru keşf etmektir.

İslâm dünyasında, telif kitap veya makalelerin bu amaç, yöntem ve hedef bağlamında değerlendirilmesi ve önceliklerin belirlenmesi zorunluluğu bulunmaktadır. *Hadis Tetkikleri Dergisi* olarak biz de, benzeri düşüncelerden hareketle kaygı taşıyan, nitelikli telifleri sayfalarımıza taşımak arzusundayız.

Hadis Tetkikleri Dergisi'nin bu sayısında da önemli telif ve tetkiklere yer verdik. Bu çerçevede makaleler bölümünde ilk olarak şarkiyatçıların sîret ve sünneti birbirinden ayırmasının İslâm tetkiklerinde hâsıl ettiği tahribata dair bir makaleye, ikinci olarak karşılaştırmalı bir biçimde fıkıh ve hadis usullerinde rivâyet ve şehâdet konusuna yaklaşımına yer veren bir araştırmaya, üçüncü olarak iki hadisin tahlil ve tahkikine dair bir çalışmaya, dördüncü olarak vicâde yoluyla elde edilen hadislerin rivâyeti ve bu tür hadislerle amel konusuna dair bir makaleye ve son olarak da Uşşâkî Şeyhi Abdurrahman Sâmi Efendi'nin bir eserinde yer alan hadislere dair bir tetkike yer verdik.

Hadis Tetkikleri Dergisi'nin bu sayısında da Batılı bir akademisyene ait İngilizce'den yapılan hadislerdeki şifâhî tasvirlerle dair bir çeviriye yer verdik. Öte yandan, sebep-i vürûd terimi ile irtibatlı bir kavram olan sebep-i rivâyete dair bir tetkik yanında, her sayımızda sizlere arz etmeye çalıştığımız mülâkat kısmında ise Suudî Arabistan'ın önde gelen muhaddislerinden Muvaffak b. Abdullah b. Abdülkâdir ile yapılan bir mülâkâtı ilginize arz ettik. Kısa kitap tanıtımlarımız yanında Suriyeli meşhur fakih, muhaddis ve tebliğci Muhammed Ramazan el-Bûtî'nin vefeyâtına ve hadis ve sünnet eğitimine dair sevinçli etkinliklere dair haberlere ve geçtiğimiz yıl hadise dair yayımlanmış kitaplar ve tezlerin isimlerine yer verdik.

On beşinci yayın yılına girdiğimiz, geçmiş uzun tecrübenin ve edindiğimiz bunca birikimin ardından, daha heyecanlı ve daha bilinçli biçimde *HTD* ekibi olarak sizin sesiniz ve kaleminiz olmaya devam edeceğiz. Gelecek sayımızda görüşmek dileğiyle...

Saygılarımızla...

İbrahim HATİBOĞLU